

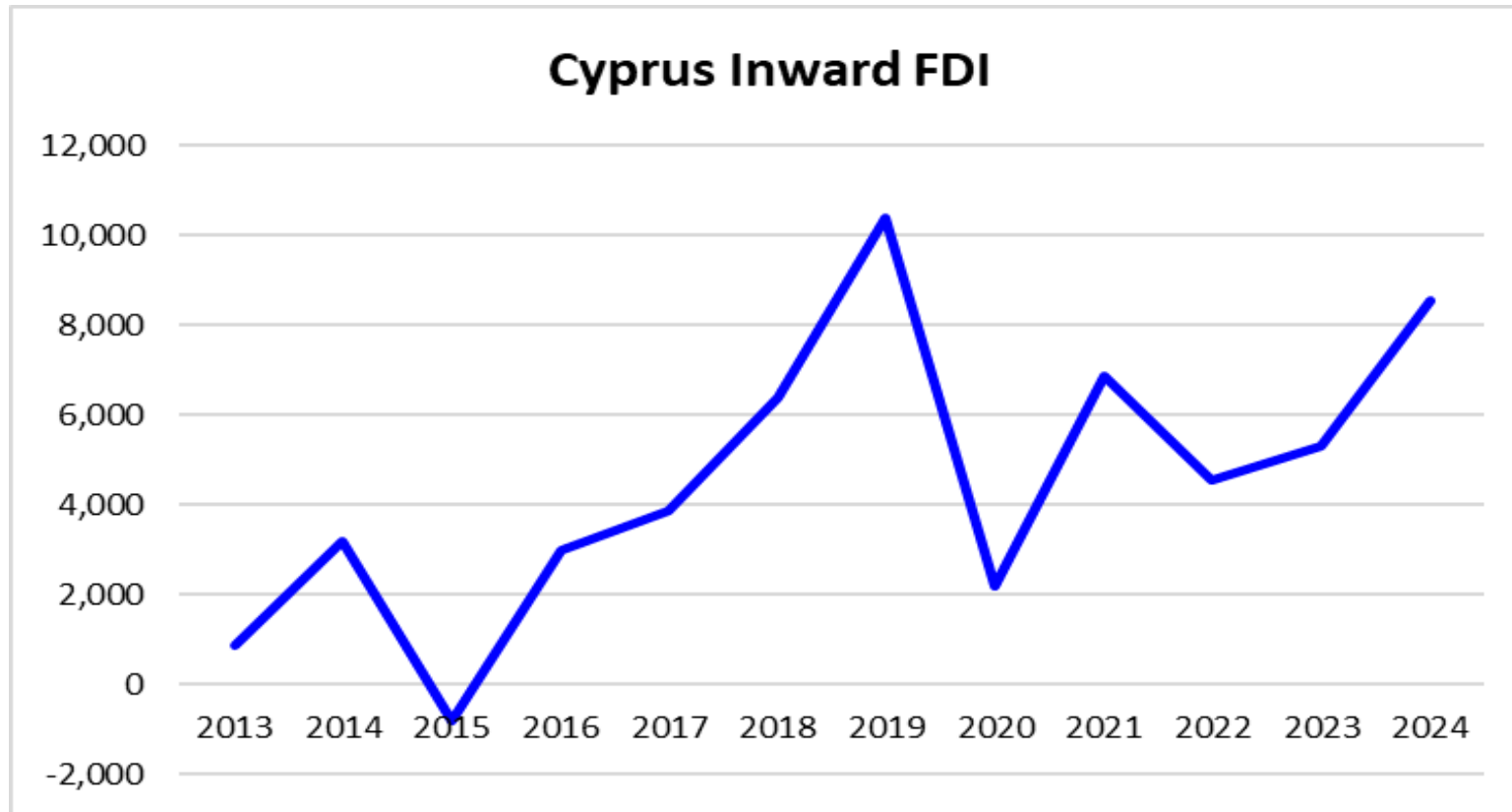
Μελέτη Οικονομικών Επιπτώσεων των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (FDI) στην Κύπρο (Μέθοδος Εισροών – Εκροών)

Καθ. Θεοφάνης Μαμουνέας

2 Απριλίου 2026

- **Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (FDI)** αναφέρονται σε εισροή κεφαλαίου μέσω των οποίων ξένοι επενδυτές αποκτούν διαρκή έλεγχο σε επιχειρήσεις ή περιουσιακά στοιχεία της οικονομία υποδοχής.
- Ορισμένες FDI δημιουργούν νέα παραγωγική ικανότητα και θέσεις εργασίας, ενώ άλλες αντικατοπτρίζουν μόνο μεταβιβάσεις ιδιοκτησίας.
- Η μεταχείριση όλων των FDI ως πραγματικές επενδύσεις τείνει να υπερεκτιμά την επίδραση τους στο ΑΕΠ.

Εισερχόμενες συναλλαγές ΑΞΕ

* προσαρμοσμένες για Ειδικού Σκοπού Οντότητες (ΕΕΕ) και παρόμοιες οντότητες τύπου ΕΕΕ

Πηγή: Κεντρική Τράπεζα Κύπρου

Το βασικό πρόβλημα: Τα δεδομένα FDI δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν απευθείας για την μελέτη Οικονομικών Επιπτώσεων

- FDI στην Κύπρο είναι κυρίως χρηματοοικονομικές και διαμετακομιστικές ροές.
  - FDI δεν είναι εφικτό να εισαχθούν απευθείας στο μοντέλο (Εισροών – Εκροών)

FDI ανά τομέα δραστηριότητας vs. Μακροοικονομικές μεταβλητές (2024, εκατ.€)

Τομέας Δραστηριότητας	Μερίδιο στο ΑΕΠ	Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία	Κατανάλωση	Ακαθάριστος Σχηματισμός Παγίου Κεφαλαίου GFCF	Άμεσες Ξένες Επενδύσεις	ΑΞΕ / Κατανάλωση	FDI / GFCF
	%	Μ€	Μ€	Μ€	Μ€	Ποσοστά	Ποσοστά
Ορυχεία και Λατομεία	0.2%	50.7	1.6	127.1	-77.2	-4713.8%	-60.7%
Μεταποίηση	4.6%	1549.5	4473.5	197.9	66.5	1.5%	33.6%
Κατασκευή	5.2%	1729.9	13.7	257.3			
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο· επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών	10.7%	3583.5	2527.9	266.5	287.7	11.4%	108.0%
Μεταφορές και αποθήκευση	4.6%	1548.4	736.7	516.3	-53.2	-7.2%	-10.3%
Δραστηριότητες παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης	6.1%	2034.8	3341.0	210.6	25.9	0.8%	12.3%
Πληροφόρηση και επικοινωνία	10.7%	3586.2	431.5	665.9	2636.7	611.1%	396.0%
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	9.2%	3080.9	1034.3	290.5	1906.5	184.3%	656.3%
Δραστηριότητες ακίνητης περιουσίας	9.3%	3121.6	3020.2	2880.7	2523.6	83.6%	87.6%
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	6.4%	2152	64.0	85.5	721.9	1127.8%	844.3%
Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες	2.4%	803.8	101.6	60.6			
Εκπαίδευση	5.1%	1725.8	687.2	202.4	40.5	5.9%	20.0%
Σύνολο Οικονομίας ΑΕΠ		30864.7	19573.4	7144.8	8078.9	41.3%	113.1%
		33567.7					

Πηγή: Eurostat; Κεντρική Τράπεζα Κύπρου

Κατηγοριοποίηση των FDI σε Greenfield & Brownfield

Οικονομετρική Προσέγγιση

- Συνεπώς υπάρχει ανάγκη εκτίμησης των επενδύσεων greenfield and brownfield.
  - Οι επενδύσεις greenfield αφορούν τη δημιουργία νέας παραγωγικής δυναμικότητας από ξένους επενδυτές.
    - Επηρεάζουν τη αύξηση του παραγωγικού κεφαλαίου (επένδυση) της οικονομίας με χρονική υστέρηση.
  - Οι επενδύσεις brownfield αφορούν την εξαγορά, συγχώνευση ή αναδιάρθρωση ήδη υφιστάμενων επιχειρήσεων από ξένους επενδυτές.
    - Επηρεάζουν τη ζήτηση (κατανάλωση) μέσω εισοδηματικών και υπηρεσιακών καναλιών που εκδηλώνονται σταδιακά.

Επενδύσεις Greenfield : Αποτελέσματα Παλινδρόμησης (GFCF)

	Συντ.	Τυπικό Σφάλμα.
FDI _{it}	0.022	0.017
FDI _{it-1}	0.031	0.025
FDI _{it-2}	0.026	0.022
GVA _{t-1}	0.056	0.054
WAGES _{it}	-12.855	10.097
INTERESTRATE _{it}	-7.063	20.632
GFCF _{it-1}	0.675	0.168
SECTOR _{DUMMIES}		
Κατασκευές	17.265	41.548
Εκπαίδευση	215.307	177.343
Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	83.547	221.249
Πληροφόρηση και επικοινωνία	229.579	170.926
Μεταποίηση	14.398	38.872
Ορυχεία και Λατομεία	171.063	162.070
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	31.069	82.129
Δραστηριότητες ακίνητης περιουσίας	448.925	193.049
Μεταφορές και αποθήκευση	186.368	131.716
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο	-20.022	67.214
CRISIS _{DUMMY}	-38.954	57.307
Constant	120.819	92.483
R-squared	0.912	
Παρατηρήσεις	79	

Joint Wald Test: $FDI_{it} + FDI_{it-1} + FDI_{it-2} = 0$

	Συντ.	Τυπικό Σφάλμα.	t-stat
	0.079	0.051	1.54

Επενδύσεις Brownfield : Αποτελέσματα Παλινδρόμησης (Consumption)

	Συντ.	Τυπικό Σφάλμα.	Συντ.	Τυπικό Σφάλμα.
FDI _{it}	0.007	0.014		
FDI _{it-1}	0.033	0.020	0.030	0.017
REALINCOME _{it}	-0.001	0.023	0.000	0.022
INTERESTRATE _{it-1}	0.717	57.775	-0.099	57.882
CONSUM _{it-1}	0.858	0.188	0.860	0.184
SECTOR _{DUMMIES}				
Πληροφόρηση και επικοινωνία	-17.879	55.745	-30.573	51.007
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	-51.153	109.724	-67.514	107.022
Δραστηριότητες ακίνητης περιουσίας	204.131	213.705	193.661	206.310
Μεταφορές και αποθήκευση	24.449	42.399	6.303	36.910
CRISIS _{DUMMY}	-59.099	76.672	-61.478	75.730
constant	83.883	528.853	89.686	528.992
R-squared	0.979		0.979	
Παρατηρήσεις	45		45	

Joint Wald Test: $FDI_{it} + FDI_{it-1} = 0$

Συντ.	Τυπικό Σφάλμα.	t-stat
0.040	0.029	1.37

Βασικά Συμπεράσματα

- Το **7,9%** του FDI είναι επενδύσεις greenfield: **676.2** εκατ. € το 2024 και **419.6** εκατ. € το 2023
- Το **3%–4%** των non-greenfield (brownfield) συνδέεται με τη κατανάλωση: γύρω στα **300** εκατ. € το 2024

Σύγκριση:

- Σύμφωνα με τους Financial Times (FDI intelligence) οι greenfield FDI για το 2023–2024 ήταν 393 εκατ. USD το 2024 και 242 εκατ. USD το 2023
- Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, τα έξοδα συναλλαγών των επενδύσεων ανέρχονται περίπου στο 3% (Li et al., 2014)

Συνολική Πολλαπλασιαστική Επίδραση : Greenfield & Brownfield (2024)

- Μέθοδος: Μοντέλο Εισροών–Εκροών (Input–Output Model).
- Εισροή: 676.2 εκατ. € επενδύσεις greenfield (7.9% των FDI)
- Εισροή: γύρω στα 300 εκατ.€ κατανάλωση (3%–4% των non-greenfield)

- Συνολικές (άμεσες, έμμεσες και επαγόμενες) επιδράσεις :
  - ΑΕΠ: 1,100 εκατ. € (3.3%)
  - Απασχόληση: γύρω στα 20,500 άτομα (4.1%)

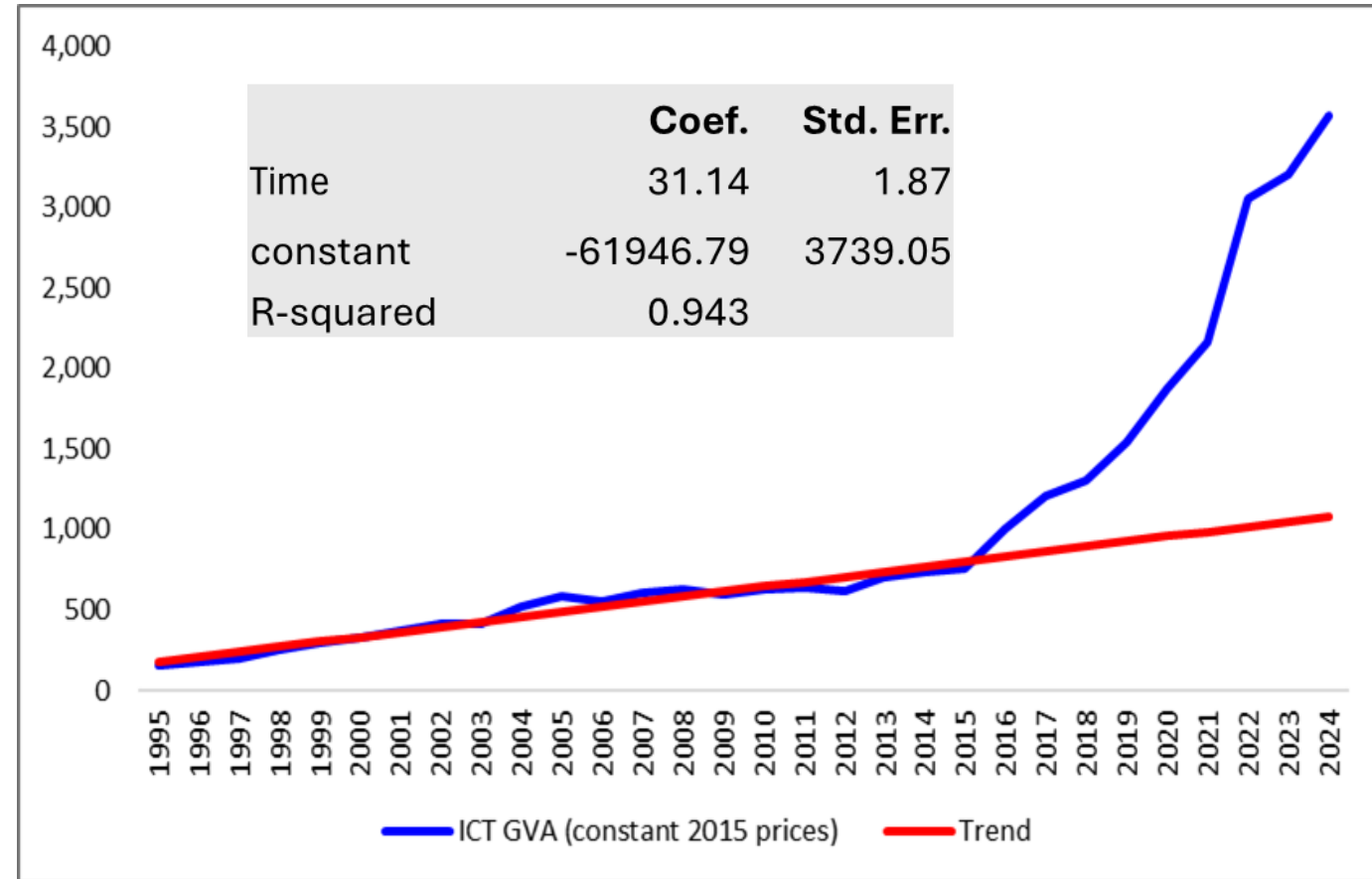

Πολλαπλασιαστικές Επιπτώσεις του ξένου τομέα ICT στην Κυπριακή Οικονομία

Εκτίμηση της οικονομικής συμβολής των επιχειρήσεων Τεχνολογιών
Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ/ICT) ξένης ιδιοκτησίας

Διαχωρισμός της οικονομικής συνεισφοράς των ICT

- Η Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία (GVA) των επιχειρήσεων ξένης ιδιοκτησίας στον τομέα ICT δεν είναι άμεσα παρατηρήσιμη.
- Το 2016 παρατηρείται σημαντική απόκλιση μεταξύ των πραγματικών και των εκτιμημένων (fitted) τιμών της GVA, η οποία ερμηνεύεται ως αποτέλεσμα της εισόδου επιχειρήσεων ICT ξένης ιδιοκτησίας στην κυπριακή αγορά.
- Το 2024 το 69.7% της προστιθέμενης αξίας του τομέα αποδίδεται σε επιχειρήσεις ICT ξένης ιδιοκτησίας.

Πολλαπλασιαστικές Επιπτώσεις των Επιχειρήσεων ICT Ξένης Ιδιοκτησίας

- Μεθοδολογία: Μικτό ενδογενές-εξωγενές υπόδειγμα εισροών-εκροών εφαρμοσμένο στην εκτιμημένη ξένη GVA του τομέα ICT, ύψους 2,510 εκατ. € (69.7%)

- Αποτελέσματα:

Οι επιχειρήσεις ICT ξένης ιδιοκτησίας παράγουν ουσιαστικές πολλαπλασιαστικές επιδράσεις, συμβάλλοντας σχεδόν **3.7 δισ. ευρώ στο ΑΕΠ (11%)** και υποστηρίζοντας περίπου **30,000 θέσεις εργασίας (6%)** στην κυπριακή οικονομία.

Ευχαριστούμε!